

Sylabus seminarium doktoranckiego Anthropos w semestrze letnim 2026 roku

Prowadzący:

dr hab. Tomasz Wiślicz, prof. IH PAN, Instytut Historii PAN

dr Katarzyna Roman-Rawska, Instytut Slawistyki PAN

W trakcie spotkań przyjrzymy się czterem popularnym w humanistyce i naukach społecznych pojęciom, po które chętnie sięgają naukowcy niezależnie od dziedziny i dyscypliny uprawianych nauk.

12.03.2026: MIKROHISTORIA

Carlo Ginzburg, *Tropy. Korzenie paradygmatu poszlakowego*, wyd. Tadeusz Sierotowicz, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce”, T. 39, 2006, s. 8-65.

([zagadnienia filozoficzne w nauce-r2006-t-n39-s8-65.pdf](#))

Ewa Domańska, *Posłowie. Historia antropologiczna. Mikrohistoria*, w: Natalie Zemon Davis, *Powrót Martina Guerre'a*, Poznań 2011.

([https://www.academia.edu/34777333/Historia_antropologiczna_Mikrohistoria_w_Natalie_Zemon_Davis_Powr%C3%B3t_Martina_Guerre_a_prze%C5%82_Przemys%C5%82aw_Szulgit_red_naukowa_Ewa_Doma%C5%84ska_Pozna%C5%84_Zysk_i_Ska_2011_195_234](https://www.academia.edu/34777333/Historia_antropologiczna_Mikrohistoria_w_Natalie_Zemon_Davis_Powr%C3%B3t_Martina_Guerre_a_prze%C5%82_Przemys%C5%82aw_Szulgi%C5%84red_naukowa_Ewa_Doma%C5%84ska_Pozna%C5%84_Zysk_i_Ska_2011_195_234))

Francesca Trivellato, *Is There a Future for Italian Microhistory in the Age of Global History?*, „California Italian Studies”, 2(1), 2011

(<https://doi.org/10.5070/C321009025>)

16.04.2026: LUD

Maciej Abramowicz, Jerzy Bartmiński, *Francuski »peuple« i polski »lud«*. Dwa pojęcia – dwa paradygmaty językowo-kulturowe, „Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury”, vol. 8, 1996, s. 41-56

(<https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=815251>)

Paweł Bohuszewicz, *Kultura folwarczna: długie czy krótkie trwanie?*, „Barok”, nr 52, 2019, s. 171-184.

(https://www.academia.edu/45567157/Kultura_folwarczna_d%C5%82ugie_czy_kr%C3%B3tkie_trwanie)

Andrzej Leder, *Nienapisana epopeja. Kilka uwag o zapomnianym wyzwoleniu*, "Teksty Drugie" 2017/6, s. 68-94.

https://rcin.org.pl/Content/66431/WA248_86189_P-I-2524_leder-nienapisana_o.pdf

DODATKOWO:

<https://www.pismowidok.org/pl/archiwum/2021/31-wizualnosc-klas-spoecznych>

14.05.2006: PRZEMOC

Steven Pinker, *Zmierzch przemocy. Lepsza strona naszej natury*, Warszawa 2015 (fragmenty)

Izabela Mrzygłód, *Uniwersytety w cieniu kryzysu. Nacjonalistyczna radykalizacja studentów Warszawy i Wiednia w okresie międzywojennym*, Toruń 2025, ss. 17-56; 249-265.

Walter Benjamin, *Przyczynek do krytyki przemocy*, w: *Konstelacje. Wybór tekstów*, Kraków 2012, ss. 69-94.

DODATKOWO:

<https://www.pismowidok.org/pl/archiwum/2023/36-widzialnosc-i-niewidzialnosc-przemocy>

11.06.2026: KOLONIALIZM – POSTKOLONIALIZM – DEKOLONIALIZM

Anna Loomba, *Tożsamości kolonialne i postkolonialne*, w: *A. Loomba, Kolonializm/postkolonializm*, Poznań 2011, s. 119-193.

Dorota Kołodziejczyk, *Postkolonialny transfer na Europę Środkowo-Wschodnią*, "Teksty Drugie" 2010, nr 5, s. 22-39.

<http://rcin.org.pl/Content/49165>

Elżbieta Kwiecińska, *The Russian "Civilizing Mission" and the Russian War against Ukraine: the 19th-Century Colonial Origins*, TRAFO – Blog for Transregional Research, 24.10.2023.

<https://trafo.hypotheses.org/49058>

DODATKOWO:

<https://www.pismowidok.org/pl/archiwum/2014/7-postkolonialne-archiwa-obrazow>